

MAGYAR L

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László NYOMDA R-T.**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Esküt tesznek az új parlamenti tagjai

Törvény készült az eskü szövetségéről és az eskütétel módjáról. Aki az esküt megtagadja, elveszti mandátumát

Bucurestiből jelentik Armand Călinescu miniszterelnök jelentése alapján a minisztertanács jóváhagyta a képviselők és szenátorok kötelező eskütételére vonatkozó törvényt.

A miniszterelnök jelentése rámutat arra, hogy a törvényhozás tagjainak eskütételét az alkotmány kötelezőleg írja elő. A törvény a következőket tartalmazza:

1. szakasz: A törvényhozó testületek tagjai mandátumuk gyakorlásának megkezdése előtt kötelesek a következő esküt letenni: Hűséget esküszöm a királynak (itt a király személy szerint megemlítendő). Esküszöm, hogy meg fogom őrizni az ország alkotmányát és törvényeit, hogy fenntartom a nemzeti egységet és védelmezni fogom Románia területi sérthetlenségét.

2. szakasz: Az esküt a képviselőház illetve szenátus első ülésén az ortodox román egyház pátriárhájának vagy helyettesének jelenlétében kell letenni.

Az eskütétel úgy történik, hogy az esküforma felolvasása után név szerint minden képviselő vagy szenátor kijelenti: „Esküszöm”.

Királyválasztás esetén az esküt meg kell ismételtetni.

3. szakasz: Azok a képviselők vagy szenátorok, akik az első ülésen nem voltak jelen, vagy akiket utólag választottak meg illetve neveztek ki, az első ülésen teszik le az esküt, amelyen részt vesznek.

4. szakasz: A jogszabályi illetve kinevezett szenátorok mandátumuk gyakorlása kezdetén teszik le az esküt.

Az alkotmány 64-ik szakaszának f. pontjában foglalt szenátorok a jelen törvény hatálybalépése után következő első szenátusi ülésen teszik le az esküt.

5. szakasz: Azok a képviselők illetve szenátorok, akik megtagadják a fenti formák szerint való eskütételt, minden további alakieség mellőzésével elvesztik mandátumukat.

Hasonlóképpen elvesztik mandátumukat azok a képviselők illetve szenátorok, akik a törvényhozó testületek megalakulásától számított egy hónapon belül nem teszik le az esküt; az utólag megválasztottak illetve nevezettek pedig egy hónap eltelté után azon időponttól kezdődőleg, mikor az esküt letették volna.

Azok a jogszabályi szenátorok, akik nem teszik le az esküt, nem gyakorolhatják törvényhozási mandátumukat.

Közzétették a szenátorválasztások eredményét

A földművelők csoportjában és a munkások csoportjában két-két magyar jelölt is kapott mandátumot. Bánffy Miklós, Gyárfás Elemér, Bartalis Sándor és Barta Károly a magyar nemzetiségű új szenátorok

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium szombaton este összegezte a szenátorválasztások országos eredményeit. Eszerint a legtöbb mandátumot elnyert jelöltek, akik már szenátoroknak tekinthetők, a következők:

1. Földművelők (30 mandátum)

Ionescu-Sisesti Gh. 635, Garoflid C. 572, Seceleanu N. 342, Bădărău Mircea 330, Iamandi Vasile 324, Pop M. Maria 306, Costinescu Mircea 305, Alimănescu Virgil 281, Topciu D. 279, Palladi Vasile 272, Petre Pavel 255, Zaporoscenko Vl. 252, Rosculeț Gh. 250, Birtolon Aurel 249, Popovici-Bănosanu I. 248, Juvara I. Micu 243, Bánffy Miklós gróf 227, Manoliu Tetzianu 226, Barbul Ilie dr 214, Ioan P. Ioan 214, Obrocea I. G. 214, Gyárfás Elemér dr 210, Mladenatz Gr. 209, Langa C. 208, Furlungeanu Oct. 202, Roiu G. 197, Ispravnic Sever 193 szavazattal.

2. Munkások (14 mandátum)

Flueras Ion 655, Stroja Teodor 635, Măglasu Lazăr 577, Jumanca Iosef 555, Urzică Gh. 553, Mihăilă Petre 540, Barnau Petru 532, Stroia Gh. 510, Bartalis Sándor 509, Ionică Oprisanu 493,

Gh. Grigorovici 485, Bragadireanu C. 473, Bartha Károly 458, Zigrea Hroni 435 szavazattal.

3. Iparosok (11 mandátum)

V. Slăvescu 571, Bujoiu Ion 563, Samoil Al. 550, Mazăre D. 400, Chiriac I. C. 376, Beja Eugen 303, Modreanu I. 298, Dimitriu G. 292, Ștefănescu R. 267, Ficsinescu T. 252, Negel D. 234 szavazattal.

A mandátumok igazolása a legfőbb bíróság előtt. Az új parlamentet ünnepélyes megnyitása június 7-ikén

Bucurestiből jelentik: Miután a szenátusi választások is befejeződtek s az eredményeket összegezték, a választói törvény intézkedései értelmében a Semmitűszék fogja a mandátumokat igazolni és nem a törvényhozótestület két háza, ahogy ez a régi választói törvény szerint történt.

Az új parlament megnyitása a képviselőház és a szenátus együttes ülésén június 7-én

lesz a képviselőház üléstermében, amelyet erre az alkalomra a nemzeti üjjászületés frontjának jelvényeivel fognak díszíteni. A megnyitó ülésen elhangzik a trónbeszéd, majd pedig a parlament két háza külön-külön tartandó üléseken választja meg tisztikarát.

A törvényhozótestületek házszabályait erre kiküldendő bizottságok készítik el az érvényben lévő törvények értelmében.

4. Kereskedők (11 mandátum)

Niculescu Ritz P. D. 1185, Penescu S. N. 1099, Popa Apostol 1049, Carp Gr. 835, Consa Ionel 829, Ioanițiu T. N. 828, Zipa Ion 769, Nestor D. 716, Mironescu T. St. 684, Hanciu D. 591, Niculescu I. Cristea 530 szavazattal.

5. Szellemi foglalkozásuak

Tanítók (2 mandátum.) Iacobescu Teodor 458, Toni V. Dimitrie 449 szavazattal.

Középiskolai tanárok (2 mandátum.) Capr Mihai 447, Orășeanu Gr. 535 szavazattal.

Egyetemi tanárok (2 mandátum.) Tănăsescu Gh. I. dr 26, Stoiescu C. 24 szavazattal.

A paptesület (2 mandátum.) Partenic P. 321, Popescu Nicolae 180 szavazattal.

Mérnökök (2 mandátum.) Drăcea D. Marin 15, Nicolau T. Gh. 14 szavazattal.

Építészek (2 mandátum) Rosu C. Ion 3, Berindey I. 3 szavazattal.

Ezek között sorshuzás fog dönteni.

Orvosok (2 mandátum.) Iacobovici Iacob dr 176, Minovici N. 120 szavazattal.

Allatorvosok (2 mandátum.) Ionescu-Brăila Gh. 12, Constantinescu K. Gh. 11 szavazattal.

Gyógyszerészek (2 mandátum.) Ionescu M. Dimitrie 235, Pop Corneliu Iuliu dr 191 szavazattal.

Ügyvédek (2 mandátum.) Pogonat Petre 325, Marinescu-Bolintin St. 279 szavazattal.

Irók, művészek (2 mandátum) Săndulescu G. Al. 70, Sadoveanu Ion Marin 68 szavazattal.

Tizenötezer lei havi fizetés a képviselőknek és szenátoroknak

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács ugyancsak Armand Călinescu előterjesztésére jóváhagyta a törvényt, amely a képviselők és a szenátorok fizetéséről intézkedik. A törvény nem tartja fenn azt a régi rendszert, amely szerint a törvényhozás tagjai 800 lei napidíjat élveztek a parlamenti ülésszak munkálataiban való részvételük ideje alatt. Ezzel szemben havi rendszeres fizetésük magasabb a réginél, ami havi hater ezer lei volt.

A törvény így hangzik:

1. szakasz: A képviselők és a szenátorok havi 15.000 lei fizetést fognak kapni.

2. A képviselők illetve szenátusi napidíjakra vonatkozó törvény minden későbbi módosításával együtt hatályát veszti.

A bukovinai Józseffalváért

*

A tűzvész martalékává lett Józseffalva népe iránt a közönségben egyre nagyobb együttérzés támad s mind kiterjedtebb és meghatóbb ez a megmozdulás, mellyel a szerencsétlenség lesújtottjait a falu újjáépítésében mindenünnen segíteni akarják. A társadalom minden rétegéből érkeznek adományok, amelyek a könyörületes lélek, a segítő akarat megkapó megnyilatkozásai. Az akció az ügy jelentőségéhez mérten egyre szélesebb hullámokat ver; intézetek és magánosok, szegények és jómódúak, társadalmi közületek és egyedek egyaránt sietnek segédkezet nyújtani a megpróbáltatott bukovinai magyar falu munkás, Istenfélő népének s bizonyos, hogy ahová a katasztrófa híre és a tűzvészről sújtott nép segélykiáltása eljut, meg fogja indítani a legközönyösebbek szívét is és senki sem fog elzárkózni attól, hogy tehetségéhez mérten áldozatot hozzon az elpusztult magyar falu leírhatatlan nyomorának enyhítésére.

Fiedler István megyéspüspök lapunk útján a következő felhívást intézi a könyörületessé szívekhez:

A váradai és szatmári egyházmegye római katolikus híveinek és a „Magyar Lapok” t. olvasóihoz!

Kedves híveim!

Nagy meglepéssel értesültem arról, hogy kedves híveim és a „Magyar Lapok” t. olvasói keresztény szeretettel siettek a tűzvészről sújtott Józseffalva segélyezésére. Az inség és nyomor azonban oly nagy, hogy főpásztori szeretettel még külön is felkérlek szegény testvéreink erős felsegélyezésére. Minden plébánián szervezzenek segélyakciókat. Az egyháztanácsok álljanak a mozgalom élére és legyenek rajta, hogy nyomorbajult embertestvéreink segélykiáltására minden szív megmozduljon. A begyűlt pénz- és egyéb szeretetadományok a „Magyar Lapok” címére küldendők továbbítás céljából.

A nemesszívű adakozókra ezúton is főpásztori áldásomat adom.

Nagyvárad, 1939. június hó 3-án.

† ISTVÁN,
püspök.

A felhívás folytán a józseffalviakért való gyűjtést ezennel lapunk feladatául vállaljuk, s az eddigi adományokat is összegezve, folytatódó kimutatásokat hozunk az érkező adományokról. Eddigi adományok a következők:

Fiedler István szatmár-nagyvárad megyéspüspök 10.000, Gresinszky Antal Nagyprépost Nagyvárad 1000, dr. Schriffert Béla apát-kanonok Nagyvárad 500, N. N. Nagyvárad 100, N. Gy. Nagyvárad 100, Tutsek Kálmánné Nagyvárad 200, Triumvirátus Nagyvárad 100, Tarossy József 100, Katolikus Karitás Szatmár 3500, Pap Brigitta Szatmár 500, A. Rudolf mérnök București 500, Haraly Béla tanár és neje Gyulafehérvár 500, Huros Antal Petrozsény 250, Filep János Brassó 200, Bocscány Márton Somcut 200, Ferenczy Erzsébet és Béla Szászrégen 200, dr. Urmánczy Antal Albertfalva 100, Venczel József Petrila 200, Szigyártó Jolánka Vulkán 200, N. N. Nagyvárad 500, B. I. Nagyvárad 500, Novák Lipót Galati 100, Szenek Árpád Nagyvárad 100, Szenek Árpádné Nagyvárad 100, öz. Tirschel Gyuláné Nagyvárad 100, öz. Zeman Jánosné Nagyvárad 50, Barth Károly Lugos 100, Á. G. Nagyvárad 50, Kovács János, ny. tanító Nagyvárad 100, Jó Lajos Nagyvárad 200, N. N. Nagyvárad 50, Nyugdíjas

XII-ik PIUS pápa Oszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legatusi minőségében az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelik az

EUCCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

Asszonyok, ha találkoznak

Irta: Farkas István

A nagyherceg egyetlen leánya filmstatiszta Hollywoodban. A volt tábornok özvegye edényeket mosogat Hamburg külvárosában. A hercegnő papírvirágokat gyárt éjszakákon át, míg a miniszter felesége egy müncheni hentes gyermekeit ismerteti meg a francia nyelv titkaival. A báró úr eigarettafényes keresi kenyerét, a kievi újságíró pedig Párisban taxisofőr. Pedig férjének egykor 46 újságja és hater ezer alkalmazottja volt...

Kik ezek? Ma már első szóra eltalálja mindenki. Oroszok. A jelenkor nagy drámájának eleven szereplői, akiknek szenvedését csak azok értik, akik szintén érezték magukon a számkivetettség szöges korbácsának ütéseit és maguk is menekültek valahonnan, odahagyván mindenüket, holmijukat, vagyonukat, amik nemdebbár minden embernek örömet jelentő, féltveörzött kincsei és nem egyszer évtizedes munkája eredményei. Oroszok. Ma már megszokottak ők, sőt nem egyszer megúntak.

Van a világnak aztán egy érdekes, csendes sarka s akik ott elbújtak: megadóan élnek a „szép szegénység” életét abban a kis sárga házban, mely a Párizs melletti Sainte-Géneviève des Boisban, egy elég terebélyes kert közepén áll. Ebben a sárga házban most jubileum készül, mégpedig az ottani asszony-uralom egyszertendő fordulója s mégis illik, hogy legalább ezt a tényt közelebbről megismerjük. Mert egy évvel ezelőtt az orosz főúri emigráció ünnepélyes formákban átadta a ház

vezetését egy hölgynek, aki nem más, mint Metscherskaja hercegnő; valaki, aki egész életét, a fiatalágának összes örömeit odaadta sorstársai kedvéért és maig is a mártírok türelmével dolgozik elhagyottan, elfeledve.

A kis sárga házban nem kisebb személyek laknak, mint — hogy csak néhányat említsék — Putiatine herceg, a megboldogult cár legjobb barátja és Tula kormányzója. Makovszkaja báróné, Orloff grófnő, Grekov professzor, a pétervári műegyetem hajdani igazgatója. Gagarin herceg, a cár kabinetirodájának volt főnöke, Offrosimoff tábornok, a cár volt hadsegede, Shiroki kozákeredes, Lekbovits tábornok, volt tüzérségi főfelügyelő, Dikoff asszony, a volt tengerészeti miniszter özvegye és így tovább, a cári Oroszország számos kiválósága. Már most tavaly karácsony előtt az történt, hogy a férfiak által vezetett háztartás némi deficitel zárta „üzleti könyveit.” Deficit? ... Mindössze negyven frank volt a veszteség, de ez az összeg is óriásit jelent azoknál, akiknek hajdanában megszámlálhatlan milliók álltak rendelkezésükre.

A negyven frank miatt Amatouny herceg, Arménia egykori ura lemondott a házvezetéséről. Bármeenyire visszatartották is, lemondott. Ugy látzott, hogy ez a tény a közös és régi tekintélyi alapon nyugvó házrendet fel fogja borítani. De ekkor előlépett Metscherskaja hercegnő. Kerekén kijelentette, hogy a kegyelmes urak ezentúl foglalkozzanak inkább olvasgatással, mert bár egykor értettek hozzá, hogy népmilliókat célszerűen vezessék, ma mégsem képesek megbirkózni a Sárga Ház tízezer-frankos évi költségvetésével. A hercegnő ajánlkozott, hogy átveszi az uralmat a házban asszonytársaival együtt s majd meglássák, mire képes a Nő, ha mindjárt hercegnő is és fiatalabb korában szí-

tielt Nagyvárad 100, Á. A. Nagyvárad 500, V. I. G. 100, Walaskievitz Rezső plébános Neráú 2000, Magyar Általános Hitelbank Nagyvárad 2000, Agrár Takarékpénztár Nagyvárad 500,

A pénzküldeményeken kívül a következő szeretetadományok érkeztek lapunkhoz:

Nyugdíjas tiszt Nagyvárad rózsafűzér, Garay Vera Nagyvárad imakönyvek és rózsafűzerek, N. N. Nagyvárad imakönyvek, Tarossy József Nagyvárad imakönyv, N. N. Nagyvárad imakönyvek és rózsafűzér.

*

Az adakozó jószívűségnek sok volt eddig is a megható megnyilatkozása. Egyik ilyen az a levél is, melyet a Romániai Magyar Népközösség kapott egy szegény tanítónőtől.

„Elnök ur, alulírott kérem fogadják olyan szívesen ezt a csekély összeget, amilyen szívesen küldöm. Arcom ég a szegénytől, hogy csak ennyit küldök, lévén szegény tanítónő, nincs módomban többet adni. Majd megtoldom imával, hogy a jó Isten adjon erőt, türelmet, ebben a borzalmas szerencsétlenségben. Mellékelten küldök 200 leit. Igen kérem, nevemet mindenütt elhallgatni, sehol egy újságban, vagy bárhol is említést tenni. Szegélyelném magamat. Isten áldását kérem Józseffalva minden lakójára.”

Csikmege magyarsága a józseffalvi tűzkárosultakért

Csikzereda. Saját tud. A bukovinai Józseffalva tűzkárosult testvérlakossága felsegítésére széleskörű segélyezési akció indult mindenütt, ahol magyarok élnek. Ebből természetesen Csikmege székely lakossága sem maradhatott ki. Dr. Kolumbán József ügyvéd, a Magyar Népközösség csiki tagozatának elnöke, még a központi intézkedés előtt hivetevte, hogy felhívással fordul a megye tehetősebb székely lakosságához, hogy tehetsége szerint ruhával, élelemmel, takarmánnyal és készpénzzel járuljon hozzá a testvérlakosság károsult lakosságának felsegítéséhez. Dr. Kolumbán elnök hivetevte a magyar áldozatkészesség csodálatos megnyilvánulására, melyet 1929 augusztus 29-én Csikszenttamáson, Csók András csúre kigyulladására miatt keletkezett tűzvész alkalmával gyakorolt, mely időben 92 gorda égett le teljesen és ma erős, szép kőépületek hirdetik, hogy a faji összetartozandóság ha kell, csodákat tud művelni. Dr. Kolumbán elnökléte alatt segélyezési bizottság is alakult, melynek öttagú választmányja minden eszközt és alkalmat megragad, hogy a segélyezési mozgalom minél eredményesebb legyen. Az első aláírásokból már meglehetősen állapítani, hogy a testvér székely nép, nehéz gazdasági viszonyai között is, átérzi a nagy elemi csapást és jelentékeny mértékben hozzájárul ahhoz, hogy Józseffalva szebb legyen, mint volt. A csikmegei adományok a Transsylvania bank csikszeredai fiókjánál felfektetve folyószámlára fizethetők be, Mercurea-Ciuc, jud. Ciuc címen.

nét sem látta konyhának, háztartásnak.

A kegyelmes urak tanácskoznai kezdtek. Másnap, egy álmatlanul töltött éjszaka után, letették a főzőkanalat a szó legteljesebb értelmében, mert hiszen addig Shiroki ezredes főzött és Gagarin herceg járt bevásárolni, de panaszkodott is mindig, hogy a piacon minduntalan becsapják. Az urak letették a főzőkanalat és próbaidőre — egy esztendőre — megadták magukat az asszony-uralomnak. Nos, ennek a próbaesztendőnek jutottunk most a végére. És csoda történt! Negyven frank veszteség helyett kétszáz frank a tiszta haszon! Az asszonyok, akik tavalyig szigorú rangsorban éltek és folytatták a régi cári uralom alatti életmódjukat — legalább is szellemiükben — tavaly összetalálkoztak s felismerték a háztartás érdekességeit, komolyságát. Megpróbálkoztak vele s ma már élvezik azt! Szomorú számkivetettségüket új örömek koronázzák, új lehetőségek tartják. Orloff grófnő a legholdogabb, ha a kegyelmes urak megdicsérik a főztjét. Valamikor ez a dícséret csakis elkápráztató szépségének jutott. Ma a főzőkanalának!

És ezzel szerezte meg most azt a kétszáz frankot is, ami mint megtakarított pénz, ünnepi ajándékot jelent a szegény háztartásoknak.

És ami biztosan elmaradt volna, ha az emigrált orosz asszonyok végre nem találkoznak a hivatással.

Mert nemcsak egymással kell találkoznai az asszonyoknak, hanem találkoznai kell az egymásra találtaknak az igazi asszonyi hivatással is. Valósággal érthetetlen, hogy mindössze csak egy éve vették át a nők a háztartás gondjait a saint genevievi házban. Tizenkilenc éve emigráltak és csak tizennyolc keserves év elmúlása után találták meg magukat. És a konyhát.

A június 8-iki ünnepélyen csaknem minden európai ifjúság vezetője résztvesz

Az Országőr parancsnokság meghívására Ófel-
sége, mint legfőbb parancsnok nevében a június

TEODOR SIDOROVICI

8-iki ünnepségekre a mai napig a következő orszá-
gok küldöttei jelentették be érkezésüket:

Anglia: Lord és lady Sommers, az angol cserkészek vezetői, volt ausztráliai kormányzó. D. D. Patmore.

Belgia: Antoine Cols, a cserkészek elnöke.

Franciaország: Lagont tábornok, a francia cserkészek elnöke és M. R. Bertrand, a francia cserkészek szövetségi főtitkára, M. Kopée titkár, M. Isore és Lafayette kapitány.

Görögország: Pál herceg öfensége, a hellén ifjúság vezetője és titkára. D. Canelopoulos, a görög kormány képviselője.

Olaszország: A. Starace, a fasiszta párt főtitkára, Taglia gróf, Pucelli főszerkesztő.

Lengyelország: Sawicky tábornok, dr. Mihael Grazinsky vajda.

Portugália: Nobre Gudes mérnök, portugál cserkészparancsnok.

Spanyolország: Sancho Davila Fernandez, a spanyol ifjúság vezetője, Fernando Gastillo Zaldivar, Felix Valencia Perez.

Törökország: Rahmi Apak képviselő.

Finnország: Launivoru lelkész, cserkészvezető.

Az Országőrök 8 napja

Az egész országban folynak az Országőr Hét ünnepségei. Ebből az alkalomból Teofil Sidorovici Országőr főparancsnok napiparancsot adott ki, amely az egy héti tartó ünnepségek programját is közli.

Az első nap helyi ünnepségekkel telt el mindenütt, amikor az ország minden Országőr-szervezete bemutatja vezetőinek az elvégzett munkát és megindítja a következő évi munkálato-
kat.

A második nap az egészség napja. Különösen a falvakban tartanak előadásokat az Országőrök a tisztaságról s a betegség leküzdéséről.

A harmadik napon, amely a természet napja, az Országőrök fákat ültetnek, rendbeszedik a nyári táborokat.

A negyedik nap a templom és a család napja.

Az ötödik nap a nemzeti tradíciót ápolják, kulturális előadások keretében.

A hatodik nap a nemzeti szolidaritás napja. Az Országőrök az elmúlt évben gyűjtöttek, hogy megépíthessék az Országőr légi-parkot.

A hetedik nap az Országőr-munkák összegezését adja, amikor kiosszák a kitüntetések, díjakat, az elmúlt év jó munkát végzett Országőreinek.

A 8-ik napon ünnepli az Országőr ifjúság II. Károly király trónralépésének napját. Mint az ifjúság védnökét ünneplik az Országőrök a Királyt és a közel négymillió Országőr és vezetői, a mun. a fehér hadserege, rajongással veszik körül a Legfőbb Országőrt.

A HABZÓ FOGPÉP

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

Hitler kancellár Kasselben beszélt a világháboru előtti és a mostani bekerítő politikáról

Kifejtette, hogy most Németország fölkészült a bekerítés ellen

Kasselből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár vasárnap Kasselben résztvett a frontarcosok első birodalmi nagygyűlésén. A kancellár ezalkalommal beszédet is mondott.

Beszédéből először is az a rész emelkedett ki, mikor fejtegette, hogy pusztán a háború kedvéért egy kormány se visel háborút. A versaillesi béke megmutatta világosan, hogy a világháború célja Németország teljes letörésére irányult s az akkori nyugati hatalmak a világ-helyzet fölötti olyan uralmat kívántak elérni, mely a német nép erejét és terjedését mindörökké kiküszöbölje. Ezért vették el Németország gyarmatait, megsemmisítették kereskedelmét, elpusztították hajóit s megtették minden egyéb olyan intézkedést, hogy Németországot úgy katonailag, mint politikailag és gazdaságilag jelentéktelenné tegye és örökös függő helyzetbe juttassa. Németország kiszabadította magát ebből a lealázó és megkötözött helyzetből, de ellenfeleinek a világháború előtti indulata ugyanaz maradt s a német nép újraerősödését úgy tekintik, mintha kihívás volna ellenük. A mai angol és francia bekerítő politika tehát ugyanarra törekszik, mint amivel a világháborút annakidején egyszer már előidézte.

A továbbiakban hangsúlyozta Hitler, hogy őt a világháború borzalmi megtanították a béke meggyőződésből való akarására. Láttá, hogy a világháború előtti német állampolitika nem ismerte föl kellően az akkori bekerítési törekvésekben a Németország megfojtására

irányuló háborus célt s ez a jóhiszeműség egyik elősegítője volt, hogy ez a háborus cél sikerre vezessen. Ennek nem szabad még egyszer megismétlődnie.

— Nem fenyegetünk senkit, — folytatta a kancellár — de a birodalom érdekeit nem hagyhatjuk védtelenül és könnyelműen figyelmen kívül, mint 1914 előtt. A francia-brit bekerítő politika ugyanaz maradt, de a német védelmi politika megváltozott. Gondoskodtunk arról, hogy akiket vezető helyre állítottunk, az százszázalékos férfi és katona legyen. Aki nem bírja ezt a nagy felelősséget vállalni, az távozzék helyéről, akárki is legyen. De ha ott áll a vezetőhelyen, legyen meg benne a közkatonának is az elszántsága, hogy bármikor készen álljon az önfeláldozásra is.

Lebrun köztársasági elnök arról beszélt, hogy a mai bizonytalanság romlásba viheti a világot

Lilleből jelentik: Lebrun francia köztársasági elnök a tiszteletére rendezett ebéden beszédet mondott.

Beszédében helyeselte Roosevelt elnöknek azt a kijelentését, hogy Franciaország egysége és derülő nyugodtsága becsületére válik Európa nemzeteinek. Franciaország valóban egységes és nyugodt, — folytatta Lebrun elnök — és együtt dolgozik minden kis és nagy nemzettel a béke érdekében, valamint annak a bizonytalanságnak a megszüntetésében, ami ha tovább tart, csak romlásba vezetheti a világot.

Daladier francia miniszterelnök a radikális párt végrehajtó bizottságában hangoztatta, hogy ők nem folytatnak bekerítő politikát. Azonban ellene vannak az „élettér“ jelszavával folyó erőszakos előtörésnek

Párizsból jelentik: A francia radikális párt végrehajtó bizottságának ülésén vasárnap délután Daladier miniszterelnök nagyobb beszédet mondott, amit a francia rádió is közvetített.

— A nemzetközi tárgyalások még nem fejeződtek be, — kezdte beszédét — de minden remény megvan a helyzet gyors és sikeres megoldására. Franciaország nem híve semmiféle bekerítő politikának, hanem csak az együttműködés elvét követi és ebben a törekvésében szembetalálja magát az uralmi rendszerekkel. Franciaország elsősorban biztosítani akarja a világot az uralmi törekvések ellen.

— Nem bekerítő politikát üzünk, — folytatta Daladier miniszterelnök. — mert mi az együttműködés hívei vagyunk és az együttműködés elve már maga ellenkezik a bekerítési politika eszméjével. Hogy mi ilyen irányban haladunk, az is bizonyítja, hogy lépéseket

tettünk az együttműködés kiszélesítésére. Ajánlatunkat azonban visszautasították, ami arra mutat, hogy akik ilyen visszautasítás álláspontján vannak, azok Európa feletti hegemoniára törekzenek. Együttműködünk azzal, aki velünk tart Európa egyensúlyi helyzetének helyreállításában és ezt a törekvést nem tekintjük bekerítő politikának. Ellentmondunk azonban minden erőszakos és brutális eljárásnak és kalandoknak, valamint a különféle jelszavak, így az „élettér“ jelszava hangoztatásának, mert egyetlen célunk megmenteni a békét Európa népei számára. Helyeslünk minden olyan megnyilatkozást, amelyik a kis és nagy államok egyetértő és lojális együttműködésére törekszik. Helyeslünk minden olyan igyekezetet, amelynek az a célja, hogy visszaállítsa a gazdasági egyensúlyt és méltányosan elosztja a nyersanyagokat. Helyeslünk minden cselekedetet, amely a szabadság védelmére irányul.

A Romániai Magyar Népközösség újabb tagozatai

A központi iroda Kolozsváron új helyiségbe költözött

(Kolozsvár.) A Romániai Magyar Népközösség központi irodája Kolozsváron új helyiségbe költözött. Az új helyiség címe: Cluj, Strada Brătianu 3. Telefon: 32-51. — Az eddigi Cluj, Str. Jorga 8. sz. elatti (21-24. telefonszámú) szervező iroda a Népközösség kolozsvári és kolozsmezei tagozatának az irodájaként fog tovább működni.

A Népközösség központjához újabban az aradi, a gyergyói és a nagykovácsi tagozatok megalakulásáról érkeztek jelentések. A gyergyói tagozat megalakulásáról lapunk már korábban adott tudósítást. A már két tagozatról a tudósítások itt következnek.

Alakulás Aradon

Az aradi alakuló gyűlésen az ottani városi és megyei magyarság minden társadalmi rétege képviseltette magát. A gyűlésen dr. Parecz Béla elnököt, aki részletesen ismertette a népközösségi szervezkedés alapelveit. Dr. Parecz Béla beszéde után Szuchy Pál dr., Káli János munkás, Papp Andor és Bodnár József szóltak hozzá a kérdéshez. Valamennyien nyomatékosan hangsúlyozták a tagozat megalakításának halaszthatatlan fontosságát, s hogy a szervezetbe minden magyart föl kell venni. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel Bősörményi Benedek elnök és Bodnár József titkár vezetésével az alábbi szervező bizottságot alakította meg:

Munkások: Oláh György, Badalik Ferenc, Káli János, Kiss János, Jakabos György.
Iparosok: Zombori Gyula fodrász, Román Róbert bádógos, Pánits Pál szabó, Uzsora István asztalos, Matuz András elektrotechnikus, Bartel Ernő mézeskalácsos, Horváth József mechanikus, ifj. Varhol László cipész.

Magántisztviselők: Unger Gyula, Papp Antal, Csenka Gábor, Bodnár József, Hencsel István, Kelly István gyárigazgató, Póhm Tivadar tisztviselő, Zircher József.

Kereskedők: Peltz József, Hegedűs Lajos, Juhász Gábor, Lőrincz József, Zahoránszky Dezső, Buschi Emil.

Ertelmiségi foglalkozásuk: Ivánka N. építész, Beleznay István festőművész, Parecz Gy. dr. ügyvéd, Deér Béla tanító, Szentiványi Elek dr. ügyvéd, Fényes Lóránd, Kovács György hírlapíró, Jakab Géza lapszerkesztő, Szócs Didák hittanár, Bősörményi Benedek építész, Vitos Pál dr. ügyvéd, Szuchy Pál dr. ügyvéd, Szombathy Tiborné.

Gazdászok: Dániel Péter, Laskovits István, Went László, Mihályi Vidor. Az impozáns összejövetelen P. urgly László beszédében kiemelte, hogy Arad megye magyar földműves lakossága a múltban is mindenkor teljesítette a kötelességét és teljesíteni fogja ezután is. A következőkben felhívta az aradmegyei magyarságot a csatlakozásra.

Utóljára Bodnár József beszélt, majd Parecz Béla dr. elnök berekesztette az ülést. Beszédében arra kért mindenkit, aki munkás és tevékeny tagja akar lenni a Magyar Népközösségnek, hogy személyes ambícióját tegye félre és csak a közösség érdekét tekintse.

Alakulás Nagykovácsiban

A Népközösség nagykovácsi tagozata május 24-én tartotta alakuló gyűlését, gróf Bethlen Bálint elnökletével. Jelen voltak: dr. Apáthy Gyula földbírtokos, dr. Tóth Lajos, dr. Gábos István, dr. György Zsigmond, dr. Péter Ernő, dr. Teleki Endre, Sándor István, Nagy Béla, Benkő Ferenc és Vitos Lajos Segesvárról, Kandó Mihály és Szakács Domokos Bunnól, Medgyesről: dr. P. Trefán Timoteus, Szél Géza, Köllönte Tibor és Grosz Ferenc. Héjjasfalváról: Fejes Dezső, Fejéregyházáról: Balázs András és Tordai János. Datkról: Szén Mihály és Szén M. János. Kiskapusról: Fóris András. Alsórákosról: Kádár András, Szotyori Lajos és Török Mihály. Bükörösi: Galambfalvi György. Hévizről: Fülöp Árpád és Szentgotthárdról: Szabó Sándor.

Gróf Bethlen Bálint részletes tájékoztatást ad a Népközösséggel kapcsolatos elgondolásokról

Heszke Béla:

Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcolatot tartalmaz ez a könyv, amely nem hiányozhat a műveltség kedvelők olvasókörzisének asztaláról.

Ara: 40 lel.

s a már megindított munka menetéről. Nagy Béla, dr. Páter Trefán Timoteus, dr. Apáthy Gyula, dr. György Zsigmond és dr. Gábos István felszólalásai után az elnök javasolja, hogy a helyi szervezésre ideiglenes vezetőköt jelöljenek ki. A jelenlevők egyhangú lelkesedéssel a következőket jelölték ki: elnök: dr. Apáthy Gyula, alelnök: dr. Gábos István, dr. P. Trefán Timoteus és Nagy Béla unitárius lelkész. Kultrális szakosztály vezetője: Köllönte Tibor. Gazdasági szakosztály vezetője dr. Teleki Endre. Segélyiroda vezetője: Péter Ernő. A segésvári tagozat elnöke: dr. György Zsigmond. Alelnök Sándor István és Vitos Lajos igazgató-tanítók. Szakosztályi vezetők: dr. Tóth Lajos, dr. Teleki Endre és dr. Péter Ernő. Medgyesi tagozat elnöke: Szél Géza. Alelnök: Grosz Ferenc, Székely József szabó, Vincze N. András és Fazakas Sándor. Szakosztályi vezetők: dr. Trefán Timoteus, Köllönte Tibor és az unitárius lelkész.

A magyarlakta községek népközösségi vezetőit a következőkben jelölték meg: Elnök: Szén M. János, Datk. ügyv. alelnök: Szén Mihály lelkész, Olthéviz: elnök Kádár Ferenc, ügyv. alelnök: Fülöp Árpád lelkész. Alsórákos: elnök Kádár András, ügyv. alelnök Szotyori Lajos és Török Mihály lelkészek. Kóhalom: elnök: dr. Apáthy Zoltán, ügyv. alelnök: Szócs Izidor lelkész. Sárd: elnök Vincze Dénes, ügyv. alelnök László Balázs lelkész. Héjjasfalva: elnök Simo Péter, ügyv. alelnök Fejes Dezső lelkész. Bun: Elnök Szakács Domokos, ügyv. alelnök Kandó Mihály lelkész. Fejéregyháza: elnök Tordai János, ügyv. alelnök Balázs András ig.-tanító. Sárpatak: Elnök Bokor Miklós, ügyvezető alelnök Völgy István lelkész. — Kiskapus: elnök Katona István ügyv. alelnök Fóris András lelkész. Mihályfalva: elnök Farkas Gyula, ügyv. alelnök Nagy Ferenc. Bólya: elnök Kósa Sándor, ügyv. alelnök Imre József. Bükös és Szentagota: elnök Szabó Sándor, ügyv. alelnök Galambfalvi Gábor. Nagymoha: elnök Gyerkes György, ügyv. alelnök Simon Gábor. Nagvelek: elnök Farkas Gyula.

Szotyori Lajos eszperes beszédében hangsúlyozta, hogy a város és falu között állandó kapcsolatot kell fenntartani. Javasolata a gyűlés résztvevőinek általános helyesléssel találkozott. Gróf Bethlen Bálint záróbeszédében kitért munkánk buzdította a Nagykovácsi Népközösség vezetőit és annak minden egyes tagját.

Kézimunka-kiállítás a nagyváradai Orsolya-zárdában

Saját tud. Az Orsolya zárdában most nyílt meg az iskola tanítványainak évvégi kézimunka-kiállítása. A kiállítás izlées darabjai a növendékek szorgalmáról és ügyességéről tesznek tanúságot. A fősúlyt azokra a kézimunkákra helyezték, amiknek nemesak ornamentális céljuk, hanem inkább gyakorlati hasznuk van. Így nagyon kedves kötétt ruhákat, blúzokat, gallérokat láttunk a kiállításon; mellettük stílusos hálóingeket, hálóruhákat és kis tiroli ruhákat, ugynevezett „dirliket”. Szépek a nagy és kicsi asztalterítők és a gondos kezeket dícsérő párnahuzatok. Természetesen a gyakorlati hasznú kézimunkák mellett vannak olyanok is, amelyek nélkül igazán szép és barátságos nem lehet egy otthon sem. Különböző mintájú, készítésű szőnyegek, faliszőnyegek, divánpárnák, kötétt és horgolt terítők sorakoznak a művészi ízléssel rendezett termekben. Nagymunkájú gobelinképek, bársonyfestések és stílbabák szerepelnek mint a „felsőbb” kézimunka darabjai.

A munkák közül nehéz az egyéni teljesítményeket kiemelni. Szabó Erzsébet kötétt blúza, Petykó Magda asztalterítője, Frölich Ilona terítője és általában a II-ik osztály kötétt munkái, valamint Branhoj Ilona, Wesselényi Magda terítői, Szilágyi Erzsébet párnahuzatai, a II-ik továbbképzősök, Balogh Irma kötétt hálókabátja, Gogolák Mártha divánpárnája, Poltsek Magda gobelinképe, Mígliczy Magda bársonyfestménye, amiket különösen szépeknek találtunk. Kár, hogy az egyre divatosabbá váló és az egész világon kedvelt magyaros kézimunkák, magyaros díszítések, himzések hiányoztak a kiállításon. Nem láttunk ezékeket íróst, sem kalotaszegi himzéseket. — A kiállítás egyébként június 8-ig nyitva lesz. Megtekinthető minden nap reggel 9 órától déli 1-ig és délután 3-tól 6-ig. (—My—)

A görög trónörökös Bucurestibe jön, hogy résztvegyen a június 8-iki trónralépési évforduló ünnepségein

Bucurestiből jelentik: Athéni jelentés szerint Pál görög trónörökös a napokban Bucurestibe jön, hogy mint a görög ifjusági mozgalmak vezére résztvegyen a trónralépési évforduló ünnepségein.

Svájcban népszavazással elhatározták a honvédelmi kölcsön kibocsátását

Bernből jelentik: Svájcban népszavazás útján nagy szótöbbséggel elfogadták azt a javaslatot, hogy 400 millió frank nemzeti kölcsönt hocsátanak ki honvédelmi célokra és a munkanélküliség elleni küzdelemre.

Egyházi hangverseny Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délután a váradoszói plébánia templomban tartotta az évi egyházzenei hangversenyt a Liszt Ferenc ének- és zenekar. Azt a meleg várakozást, amellyel a Liszt Ferenc énekár idei egyházi hangversenyt vártuk, az elmúlt években megtartott egyházzenei hangversenyeik biztató kezdete tette indokolttá. Az idej hangverseny fényes bizonyítéka volt nagy előrehaladásuknak és felfelé törekvésüknek. Az elmúlt években rendezett hangversenyei óta meglepően sokat fejlődtek és tudásban, egymásra hangoltságban erősen előrehaladtak.

A hangverseny, amelyen megjelent a város művészetért lelkesedő közönsége, Gálffy Sándor szentszéki tanácsos, plébános magasszárnyalau beszéde vezette be, amelyben az egyházi zene lelki hatásait tárta elő.

— Ujjáteremtést hozott a kereszténység a tudományban, mint a művészet minden ágában — mondotta — így született újra a zeneművészet az egyház kebelén. Az egyház a zeneművészetet beállította Isten dicsőségét hirdető kórusába. Így fejlődött I. Gergely pápa alatt a Gregorianus ének, amelynek egyszerű szépsége a zeneművészet remeke.

Majd a mostani hangversenyt ismertette. A hangverseny első száma Herzog: Fuga. D-moll orgonaszáma, amit András Ede játszott bensőséges elmélyedéssel, tökéletes biztos technikával és igazi művészt jellemző könnyedséggel.

Ezután előadásra került a vatikáni Graduale VIII. számú gregorian kórus miséje, a Missa de Angelis (Angyalok miséje).

Az énekkar egybeolvadása annyira egyenletes, az összehatás annyira egységes volt, hogy kényesebb ízlés sem találhatott benne kifogásolni valót. A tiszta intonálás, fegyelmezett összenek a nagy mű legapróbb részleteinek szépségét is frappánsan hozta érvényre. Az orgonakíséretet Lehoczky József látta el finom aláfestéssel, kifogástalan és precíz hozzáállással. Vezényelt András Ede zenetanár, országos karnagy, aki a nagy és szép művet betanította és a egyszerűen sikerült hangversenyt megrendezte.

A hangverseny utolsó száma Bach: Dór toccata mesteri orgonaszólóját Lehoczky József játszotta. A melegszerű művész teljesen átértézte Bach kottafeljeiben zárt gondolatait és bensőséges elmélyüléssel, briliáns ujjtechnikával szólaltatta meg a nagy mester halhatatlan művét. A mesteri játék a hallgatókra rendkívüli hatást gyakorolt.

V. Gy.

P. Csávossy Elemér S. J.

a kiváló és tudós jezeuitairó

Tulvilági valóságok és szociális problémák

című könyvében sorra veszi a jelenkor minden ilyen kérdését, a kat. morális szempontjából megvilágítja szükségességüket. Előadja, hogy a pápák szociális enciklikái mit követelnek rájuk vonatkozólag. — A jelenkor könyve P. Csávossy S. J. e munkája, mely az égető kérdésekben biztos eligazítást ad.

Ara kartonkötésben 123 lel.

Egyre nagyobb arányokban bontakoznak ki a Katolikus Nagygyűlés körvonalai

Csikszereda és Csiksomlyó szeretettel várja a résztvevőket. Junius 15-ig jelentkezzenek a szállástigénylők, a megyéből is!

Csikszereda, június hó.

Elmultak a pünkösdi csiksomlyói búcsú feledhetetlenül szép, felemelő napjai. Az idei búcsú alkalmával az egyenlő és egyvallású székely nép különösképpen bebizonyította: katolikus hite mélysége és vallása iránt való ragaszkodás tekintetében példamutató hűséggel tart ki vérüket ontó ősei mellett. Nem parancs szó vitte a közel ötvenezer embert a zuhogó esőben és térdigérő sárban a nagy körmenetben való részvételre, hanem hitének szelíd szava, ellenállhatatlan, felsőbbrendű erő: évezredes Mária tisztelete. Az örök Róma, Márton Áron püspök és Cassulo érsek követe útján lehajolt a székely néphez, mely érezte azt a rendkívüli erőt, melyet egyházfejedelmei személyükön keresztül sugároztak feléje.

A Hargita aljában ismét nagy ünnepre készül Csikszereda város és a „székelyek Rómája”: Csiksomlyó. Ide sereglenek össze az erdélyi katolikus világ legjobbjai, hogy háromnapos áldozatos munkában kifejtsek és kidomborítsák a gyűlés vezérgondolatában rejlő nagy igazságokat. A gyermekekről lesz szó: az élet legnagyobb kincséről. Nem a csillogó családi gyémántok a legszebb ékszerek, nem a birtok, a pénz, a legnagyobb érték, hanem a gyermek.

A központi és helyi rendezőbizottság megtette a szükséges előkészületeket. Meghatóan nyilatkozott meg a város és közeli környék vendégszeretete: közel négyszáz jelentkezőnek biztosítva van a szállása. Az engedély iránt előterjesztett kérés a vallásügyi minisztérium kedvezően véleményezte és így minden remény megvan arra, hogy a nagygyűlés megtartható lesz.

A nagygyűlés teljes napirendjét nemsokára közölni fogjuk. Addig is főbb pontokban alább ismertetjük vázlatosan.

Junius 30-án, pénteken délelőtt 9 órakor főpapi misét mond Fiedler István szatmárnagyvárad megyéspüspök, a főgimnázium udvarán felállított tábori oltárnál. Utána az ifjúsági kongregációk ülése következik, mely az orvos-szakosztály tanácskozáival egyetemben egész napon át tart. Az orvos-szakosztály ülésén dr. Nagy András, dr. Roskopf Béla, dr. Simkó György, dr. Csiki János, dr. Buzás Márton, dr. Középegy János és dr. Dudutz Zoltán tartanak előadást. Ennek a szakosztálynak a keretében tart előadást dr. Dombi József S. J. kolozsvári szerkesztő, az orvosi etika időszaki kérdéseiről. Délután 4 órakor a szociális szakosztály ülésezik. Előadók: dr. György Lajos és László Ignác. Előbbi „A szülők nevelése”, utóbbi „A család és a nevelés” címen tart előadást. Délután 5 órakor pedig a pedagógiai szakosztály tart ülést. Ennek diszelnöke: Márton Áron püspök. Előadói: dr. György Lajos, aki „Az Isten mozgó tabernákulum”, dr. Baráth Béla „A katolikus iskola nálunk és az egész világon”, dr. Eröss Alfréd „A katolikus iskola a nevelés szolgálatában” és Venczel József „A népiskolán kívüli nevelés az egyház programjában” címen tartanak előadást.

Ezeknek a tanácskozásoknak és ülésezéseknek a színhelye a főgimnázium épülete.

Julius 1-én, szombaton délelőtt 7 órakor Csiksomlyón az ifjúság részére szentmisét mond Márton Áron püspök, 9 órakor lesz az ifjúság rajz-fénykép- és kézimunka-kiállításának a megnyitása. Utána az ifjúság szellemi versenye, a vallás, irodalom és történelemből, melyet szavaló-verseny követ. 11 órakor a Katolikus Népszövetség közgyűlése a főgimnázium tornacsarnokában. Elnököl és előad: Márton Áron püspök. A főpásztor előadásának címe: „Az állam és a nevelés.” További előadók: Bálint József népszövetségi igazgató, dr. Nagy

András és dr. Bartha Ignác ügyvéd, orsz. képviselő. Délután 3 órakor az ifjúság tornaversenye következik, majd 5 órakor a Katolikus Népszövetség közgyűlése. Este 9 órakor nagyszabású hangverseny a Vigadó színháztermében.

Julius 2-án, vasárnap, Sárlos Boldogasszony napján délelőtt fél 9 órakor ünnepélyes kivonulás Csiksomlyóra, ahol a kegytemplomban főpapi misét mond Márton Áron püspök. Szentmise után az elemi iskolások katekizmus-

versenye. Fél 12 órakor díszgyűlés a kegytemplom előtti téren. A díszgyűlés elnöke: Pacha Ágoston püspök. Előadók: dr. Gyárfás Elemér, Gálffy Sándor és Jakab Antal. Délután népgyűlés a főgimnázium udvarán. Beszédet mondanak: Antal Áron „A gyermek a család kincse”, Fodor József „A gyermek a társadalom értéke” és P. Lukács Mátyás „Népünk hibái a gyermekekkel szemben” címen. Este 8 órakor szentségi körmenet.

E vázlatos napirend is megvillantja azokat a rendkívüli szellemi értékeket, melyeket a nagygyűlés nyújtani fog résztvevőinek.

A katolikus Csikvármegye ismét megmutatja székely lelkét a nagy napokon. Az itt élő vallásos és népi élet tüze az idejövők is hadd gyútsák meg fáklájkát. Érezzék, hogy a székely nép lelkeiben igen gazdag és megajándékozhatja a nagygyűlés résztvevőit fenyevesi illatán kívül a katolikus együvértartó lélek melegével, hitbuzgóságának vonzó, példaadó erejével. A csiksomlyói „Székely Szűz Mária” lábainál hitből fakadó élet van, nem csüggedő, hanem bizva reménykedő élet...

Albert István

A moszkvai német nagykövet megbeszélései a külügyi népbiztosi hivatalban

Angol és francia sajtóhírek szerint Szovjet-Oroszország a német birodalommal való együttműködésre készül. Újabb diplomáciai akció a Balkánon

Rómából jelentik: A legtöbb olasz lap hosszasan foglalkozik azokkal, a találgatásokkal, amelyeket ahhoz a hírhez fűznek, hogy a moszkvai német nagykövet péntek este megbeszéléseket folytatott a külügyi népbiztosi hivatalban. Az olasz lapok szerint a péntek esti német-szovjet megbeszélések elsősorban azokra a kérdésekre vonatkoztak, amelyekre Molotov célzott mult heti beszédében. Németország és a Szovjet közötti gazdasági kapcsolatok fölélnéklítéséről lehetett szó annak a szerződésnek az alapján, amelyet még ez év márciusában kötött a két ország egymással.

Az olasz lapok szerint, azok a szenzációs hírek, amelyek a német-szovjet tárgyalásokkal kapcsolatban az angol és a francia sajtóban megjelentek, egyelőre teljesen alaptalanok, mert még korai beszélni egy Németország és Szovjet-Oroszország közötti szorosabb együttműködés lehetőségéről.

A francia lapok már azt írják, hogy Moszkva nem is akar megegyezést kötni Angliával és Franciaországgal, hanem az a célja, hogy minél előbb létrehozza a Németországgal való együttműködést. Ebből a francia sajtóhangulatból az olasz lapok azt következtetik, hogy francia részről vagy igen távolinak látják az angol-francia-szovjet megegyezés lehetőségét, vagy az elindított híreszteléssel akár Németországot, akár a Szovjetet cáfolatra akarják rákényszeríteni.

A szovjettel való tárgyalások eddigi huzavonája miatt az angol és francia diplomácia annál nagyobb gondot fordít a Balkán-megegyezésére és a ránkövetkező hét diplomáciai eseményei a Balkánon fognak lefolyni. Ilyen helyzetben — az olasz lapok megállapítása szerint — különös jelentősége Gafencu külügyminiszter közeli ankarai és athéni útjának.

Vorosilov orosz hadügyi népbiztos nem fogadta el az angol hadgyakorlatokra való meghívást

Londonból jelentik: Vorosilov, a szovjet hadügyi népbiztosa, akit, mint ismeretes, az angol vezérkar hivatalosan meghívott a közeli angliai hadgyakorlatokra, udvarias levélben kimentette magát, hogy a hadgyakorlatokon nem vehet részt személyesen. Együttal azonban értesítette az angol vezérkari főnököt, hogy maga helyett szovjet-katonai küldöttséget mentet Angliába.

A német birodalmi belügyminiszter látogatása Magyarországon

Berlinből jelentik: Frick német birodalmi belügyminiszter feleségével vasárnap este Budapestre indult, hogy eleget tegyen Keresztes-Fischer Ferenc magyar belügyminiszter meghívásának. A német belügyminisztert több magasrangú miniszteri tisztviselő és Benhardt altábornagy is elkíséri budapesti útjára. A német birodalmi belügyminiszter egy hétig fog Magyarországon tartózkodni.

TÓTH TIHAMÉR:
ÖSSZEGYŰJTÖTT MŰVEI
22 KÖTETBEN

Dús aranvozásu,

egészvászonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollú író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Késszép fizetés esetén nagy százalék kedvezmény. Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk után

A nagyváradai Ossitelep útja kommunista bűnperektől a szervezett magyar társadalmi és lelki életig

Egy harcokban edzett, küzdeni tudó pap nagyjelentőségű szociális és szervező munkája

Nagyvárad, június hó.

Nagy kommunista perek tárgyalásain találkoztam pár évvel ezelőtt a nagyváradai Óssi-telep külváros néhány lakójával abban az időben, mikor Kolozsváron hadbírósi riportokat írtam. Vádlottak voltak, hetven-nyolcvan társukkal ültek az ítéletre várók padsoraiban; vagy majdnem-vádlottak, akik az eljárás során kisziklottak a katonai vizsgálóbíró kezei közül s csak mint a védelem tanú vonultak fel, vagy egyszerűen mint az izgalmas igazságszolgáltatási színjáték hallgatósága és nézőközönsége jelentek meg a zsufolt, nehéz légkörű tárgyalóteremben, hogy kipirultan, odaadón, a közbeszólás ingerét csak nehezen küzdve le, várják, lessék, nem is annyira az ítéletet, mint inkább azt, hogy elbarátaik milyen öntudatosan, milyen merészen és képzetten tesznek hitvallást meggyőződésükről a magasrangú katonatisztek büntetőtanácsa előtt. Elszánt, hajthatatlan emberek ismertem meg őket, akik egy egészen más világban éltek, férfiak, nők, ifjak és érettebb korúak egyaránt. Ugy jelentették meg Nagyvárad külvárosait, különösen a híres Óssi-telepet az igazságszolgáltatás közegei előtt, mint a társadalom-aláaknázó veszedelmes tanok és titkos mozgalmak tüzfészkeit. Magam is a horzongás egy nemével gondoltam mindig erre a kültelekre, és némi aggodalommal igyekeztem lakói lelkének közelébe férni. Egyszer névtelenül eljuttattak hozzám egy verset, amelyet itt költöttek és énekeltek valami egyszerű dallamra annakidején. Már nem emlékszem a szövegére, de annyit tudok még, hogy lámpavasról is volt benne szó. Én akkor egy rendőrtiszt ismerősömnek kedveskedtem ezzel a verssel, aki szintén meg volt benne említve. Jót nevetett rajta, mert egyéni diadalnak érezte, hogy ekkora „népszerűségnek” örvend Nagyvárad kültelekein...

Megjelenik Krisztus katonája

Más alkalmakkor az emlékezetes, nagy éhség-sztrájkok idején találkoztam ennek a vidéknek néhány lakójával. Már negyvenedik napja nem vettek táplálékot magukhoz, hogy egy akkor megjelent közkegyelem-rendelet rájuk alkalmazását kivívják. Féltoltan heverték kórházi ágyaikon, én megdöbbenéssel és mély emberi megindulással írtam róluk, amit egyikük, mikor szabadlábra helyezésüket mégis kiharcolták, ezzel a kijelentéssel hálált meg.

— Na, szerkesztő úr, ha uralomra kerülünk két napi haladékat kap az akasztásnál...

Nos, ebben az elhanyagolt külvárosban, ezek között a kétes vágányokra terelődött emberek között nyolc évvel ezelőtt megjelent Krisztus katonája. A szó szoros értelmében is katona: a világháborút mint tartalékos tiszt küzdötte végig. Tombori Béla főhadnagy volt akkor a neve, rangja, címe. Úteget vezényelt az orosz fronton és az olasz fronton. És most a kis Szent Terézről elnevezett Nagyvárad-óssitelepi plébániát vezeti.

Ilyen harcban edzett, küzdő emberre van szükség ezen a nehéz terepen. Egy munkás ház kis egyablakos, bérelt szobájában meghuzódott szükségkápornában kezdte. Alig fért el benne tizenöt-húsz hívó. De nem is volt több helyre szükség. Óssi-telep Istentől eltávolodott lakói megütöközve sőt ellenséges indulattal fogadták: Mit akar itt ez a pap? Körültekintő gonddal, odaadó szeretettel és csüggedetlen bizalommal végzett szívós munkára volt szükség ahhoz is, hogy jelenlétét feligmeddig jó szívvél elviseljük. S hol van még ettől a bizalom megnyerése?

„És maga köré gyűjti a gyermekeket”

Nagy és nehéz utat kellett Tombori Béla plébánosnak megtennie. De nem riasztották vissza a járdaalmak. Jó vértességgel indult el: a harctéren

szerezett lelki felszerelésen kívül komoly szociális iskolában is részesítette az élet, jogot végzett mielőtt a teológiára beiratkozott volna s elérte a krisztusi kort, mire pappá szentelték és elindulhatott hirdetni az Igét. Nem immel-ámmal, muszájból vállalta a reá bizott feladatot, hanem olyan ember buzgó akarásával, aki már férfi sorba jutva is sokáig bolyongott különböző ösvényeken, míg végre igazi életcélja megvillant előtte s most már tévovázás nélkül, halad előre a felismert igazság fegyverével, hittel és türelmesen, mert a legnagyobb szolgálat teljesítésének tudata és életörömeinek megtalálása egyet jelent nála.

És az emberek lassankint jóakarattal kezdték figyelni a lelkes pap munkáját. Nemcsak kimondottan lelkipásztorkodásra szorított ez a munka. Egyre jobban kiszélesedett az a társadalmi és közművelődési tevékenység területeire. Maga köré gyűjtötte a gyermekeket, akiknek — egyelőre szerény keretek között — biztosította a napközi otthon felbecsülhetetlen előnyeit. Egyesületeket létesített a fiatalság számára, ami lehetővé tette, hogy gondoskodják nevelés és irányítás mellett tisztességes szórakozásokról is. Nem új módszer ez, mindenütt ehhez folyamodnak ma már az egyház céltudatos munkásai; de a terep, amelyen Tombori Béla lelkész alkalmazta ezt s a lélek, amivel megtöltötte, különös jelentőségűvé tette munkáját és fokozottan örvendetessé az eredményt.

Mert az eredmény nem is maradhatott el. A szükségkáporna hamarosan szűknek bizonyult. Más, nagyobb lakást kellett bérelnie, most már két szobát, amelynek küzfalát kiüttette s így most már negyven-ötven ember befogadására alkalmas kis terem állott rendelkezésére. Az Óssi-telep népe felfigyelt. Ez mégse lehet önző munka, amit ez a pap végez. Gyermekeiket szívesen engedték hozzá; az

ifjúság egyre több örömét találta a számára megadott egyesületi keretek között, a kápolna mindig megtelt istentiszteletek alkalmával, mind sűrűbben jelentek meg a hívek lelki vigaszért, együttélések alakultak át házasságokká — egyszóval szervezett magyar katolikus társadalom és lelki élet kezdet kialakulni a hirhedt Óssi-telepen.

Templom az Óssi-telepen!

Ekkor megépült a kultúrház. Szép nagy terem, színpaddal, mellette kisebb helyiség, ahová átköltöztetett a kápolna. S egy szerény egyszoba konyhás kislakás, ahol az Óssi-telep lelkésze több mint szerzetesi egyszerűségben és majdnem remetei magányban élt, négy éven át. Köröskörül mezők, közvetlen külvárosi utcák, kis munkásházák hézagosa sora, sehol a közelben tanult ember, még csak önálló iparos sem, csupa gyári munkások, napszamosok, munkanélküliek, nincstelenség. S ebben a környezetben, ahol pisllakoló lánngal gyult fel itt-ott a hit lámpása egy világítótorny sugárzó erejével árasztotta a fényt Tombori Béla kultúrháza.

A nagyterem nemes szórakozások tanyája lett, egymást érték az összejövetelek, mulatságok, mulkedvelő előadások. A napközi otthon kibővült; közel harminc gyermek játszott, tanult, kertészkedett már itt, mialatt a szülei munkába jártak. S a kultúrház kápolnája lassacskán ismét szűknek bizonyult. Templomépítésre kellett gondolni.

Templom az Óssi-telepen!... Ki hitte volna! S megvalósult ez is. Természetesen, nem a hívek erejéből. De már akadtak köztük, akik örömmel járultak hozzá az építkezés költségeihez. Elismeréssel kell feljegyezni, hogy a hatóságok is felismerték az egyházi munka nagy, s az állami élet szempontjából is elsőrendű jelentőségét ezen a veszélyeztetett területen és szép telket biztosítottak a templom és a lelkészlak számára. S ma büszkén, csillogón, hatalmasan, az egész környék fölött uralkodón áll Isten háza az Óssi-telepen. S mellette, megépült a lelkészi hivatal és a paplak is, ahol egy korán öszült, szorgalmas, társadalomszervező és templomépítő pap azzal a boldog tudattal folytatja most már emberi életkörülmények között a nagy Istenhez-vezető munkát, hogy megadatott számára az alkotás területe és lehetősége s ő élt ezzel az alkalmakkal emberül.

A napokban kint jártam az Óssi-telepen. A tavaszi esőzések sok helyen járhatatlanná tették az utat s csak nagy tócsák megkerülésével lehetett megközelíteni a magaslaton, tágas, de ma még rendezetlen terepen álló templomot. Épp esti ájtatosságra harangoztak. S a nagy térről sugárszerűen kifutó utcákból mindenünnen csoportosan gyűltek a hívek s az asszonyok, leányok virágcsokrokkal siettek díszíteni Kis Szent Teréz oltárát.

(j. b.)

Még mindig nem sikerült felszínre emelni az elsüllyedt angol tengeralattjárót

Búvárok elbeszélése a mentési munkálatok drámai izgalmasságú részleteiről

Londonból jelentik: Valamennyi hajó, amelyek az elsüllyedt *Thetis* tengeralattjáró segítségére sietett, visszatért állomáshelyére. Egy búvár, akinek először sikerült érintkezésbe lépni az elsüllyedt tengeralattjáró akkor még életbenlevő legénységével, az újságíróknak elmondotta, hogy amikor búvárkötélén leeresztették és eljutott a tengeralattjáró falához, kopogtatni kezdett a falon és kopogtatására gyenge választ kapott. A hullámok azonban csakhamar elsodorták a tengeralattjáró mellől és kötelét elszakította a tenger sodrása a szerencsétlenek közeléből. Amikor utána búvártársai leszállottak, többé már a legerősebb kopogtatásra sem tudtak életjelet kapni a tengeralattjáró belsejéből. Az elsüllyedt tengeralattjáró kiemelési munkálatai tovább folynak.

Ujabb jelentés szerint a tengeralattjáró alá

sikerült köteleket húzni, de kedvénél előbb így sem lehetséges a „*Thetis*” felszínre való emelése.

Kit terhel a felelősség a *Thetis* kilencvenkilenc emberének életéért?

Londonból jelentik: Az angol sajtó még most is a *Thetis* tengeralattjáró borzalmas szerencsétlenségének hatása alatt áll. A lapok háttározott hangon követelik, hogy indítsanak szigorú vizsgálatot a szerencsétlenség okának megállapítására és arra, hogy kit terhel a felelősség a *Thetis* kilencvenkilenc emberének életéért. A tengerészetiügyi államtitkár hétfőn hivatalos jelentést adott a szerencsétlenségről az alsóházban.

Hitler kancellár részvéttávirata

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár a német nép nevében részvéttáviratot intézett az angol királyhoz a *Thetis* tengeralattjáró szerencsétlensége alkalmából.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.Postafizetési csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr. Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, változó felhőzet, a hőmérséklet alig változik.

CĂLINESCU MINISZTERELNÖK 46-ik SZÜLETÉSNAPOJA. Bucuristiből jelentik: Armand Călinescu miniszterelnök betöltötte 46-ik életévét. A fővárosi lapok feljegyzik ebből az alkalomból, hogy ő a legfiatalabb miniszterelnök a román belpolitika történetében. Negyvenöt éves korában lett a korona első tanácsadója.

Nagy művészi eseményre készülnek Szatmáron. Saját tud. Szatmár város és a közelvidék magyar közönsége nagy szabású művészi eseményre készül, amelyhez hasonló husz éve nem volt a megyében. Több, mint száz szereplővel a városi színházban bemutatják Lehár Ferenc első nagyoperettjét, a Drótostótot. Az előadás megegyezését a Hildegárda Énekkar és a kisebbségi újságírók szatmári csoportja végzi. Az előadást valószínűleg Nagyváradon és Nagykárolyban is megismétlik. A szombat esti bemutatót óriási érdeklődés előzi meg.

A KATOLIKUS KÖR KÖZGYÜLESE. A Nagyvárad Katolikus Kör évi rendes közgyűlését 7-én, szerdán délután 5 órakor tartja a Katolikus Kör nagyertermében, melyre a tagok teljes számban való megjelenését kéri az Elnökség.

Egyelőre Szatmár nem kap önműködő távbeszélőközpontot. Szatmár, Saját tud. Megirtuk annak idején, hogy a Telefonszolgálat Szatmár központjában, a nemrég megnyitott sugárron, telket vásárolt. A szatmári igazgatóság tervet készített egy modern központi távbeszélő-palota felépítésére. A terv szerint az új palotában önműködő kapcsoló-központot rendeztek volna be. A bucaresti vezérgazgatóság az elmúlt évben úgy határozott, hogy a szatmári kerületi központi palotát az 1939. évben építteti fel. Egy most érkezett határozat közölte a szatmári igazgatósággal, hogy a palota felépítése és az önkapcsoló központ felállítását, bizonytalan időre elmarad.

VISSZATÉRT KÖZÉPÁZSIAI KUTATÓ-UTJÁRÓL A VILÁGHÍRŰ MAGYAR TUDÓS. Londonból jelentik: Stein Aurél, a világhírű magyar Ázsia-kutató középázsiai útjáról most tért vissza Londonba. Stein Aurél már 76 éves és ötven éve fejt ki tudós kutató munkát. Kutatásainak eredményei alapján javították át Ázsia térképének jelentős részét. A fáradhatatlan tudós most rövid időn belül a Kásmír vidékre vonul, ahol hozzájárul legutóbbi tanulmányai jegyzeteinek földolgozásához.

Kölcsönösen bántalmazta egymást a végrehajtó és a végrehajtást szenvedő. Csikszerefia. Saját tud. Simon Ferenc gyergyóújfalvi gazdákodónál, adótartozás miatt, végrehajtásra került sor. I. Bálan végrehajtó nem hallgatta meg Simon kérését, hogy adjon néhány napi haladékokat, mely idő alatt rendezni fogja tartozását. Amikor már Simon látta, hogy elfoglalt ingóvagyonát el akarják vinni potomáron, elkezdte sértettségben sértetgetni kezdte a végrehajtót, aki tetlegességre ragadtatta magát, amelyet Simon is folytatott. Kölcsönös feljelentés lett a dologból: Bálan hatósági közeg elleni erőszakért, Simon pedig hivatalos hatalommal való visszaélésért és testisértésért tett feljelentést.

CSEH FINÁNC MÁRAMAROSSZIGETEN. Saját tud. Szombaton délelőtti nagy fel-tűnést keltett Máramarossziget főterén egy cseh pénzügyőr, aki bőröndökkel megrakva a rendőrségre ment. A cseh fináncról kiderült, hogy a szomszédos Aknaszlatináról — Magyarországról — került Máramarosszigetre, ahol eddig a kórházban feküdt kezelés alatt. A cseh fináncot a rendőrség Jugoszlávia felé irányította.

ÁT AKART ÚSZNI A TISZÁN, A VIZBE FULLADT. Máramarossziget, Saját tud. Szombaton délelőtti Máramarossziget határában Holik János 52 éves kőműves, két barátja társaságában át akart úszni a Tiszán. Holik Jánost elkapta az ár és a folyóba fulladt. Két társa azonban túlsó partot ért.

Negyvenéves találkozó. Temesvár. Saját tud. A piarista főgimnázium negyven évvel ezelőtti érettségizett diákjai június 25-ére tervezik találkozójukat. A piarista-templomban szentmisét hallgatnak, tisztelegnek az intézet jelenlegi igazgatójánál, majd a temetőben megkegyelvezik a volt tanárok és tanulóik sírjait. Az intézet vendékként végül közös ebédet vesznek részt a nap hátralévő részét régi emlékek felidézésének szentelik. A negyven év előtti érettségizettek közül előreláthatóan megjelennek: Dobosan János dr. volt főpolgármester, a találkozó rendezője, Hadnagy Béla dr. nyugalmazott postafőfelügyelő, Klein Béla dr. rékási ügyvéd, Monta Emil dr. világosi ügyvéd, Simonich Miksa szenteszéki tanácsos, szabadfalui plébános, Szűcs Andor dr. ügyvéd, Unterwéger Lotár dr. kanonok, papneveldei rektor és Vasvári Ernő dr. ügyvéd. A határokon túlra élő volt iskolatársakat is meghívják. Ezek közt vannak többek között Csurgay Tibor dr., aki a budapesti külügyminisztériumban töltte be a pozíciót, Mester János dr. volt temesvári teológiai tanár, szegedi egyetemi tanár, Schweiger Gyula dr. és Prunkl Lajos dr. budapesti és Jankovics Miklós dr. nagykikindai ügyvédek.

ÁLLATVÁSÁR-ZÁRLAT TORDÁN. Saját tud. Tordán és Torda-megyében fellépett a száj- és körmőfajás s emiatt a torda-megyei marhavásárok hatósági zárlat alá kerültek.

Sorozatos betörések Gyimesvölgyében. Csik-három betörés, illetve betörési kísérlet történt Gyimesvölgyében: Gyimesbükkön. Eddig ismeretlen tettes behatolt Daradics Domokos cipész-műhelyébe és onnan ellopott öt pár cipőt, kétezer lej értékben. A cipész-műhelytől néhány házal van arrább Stauber József zöldség- és gyümölcs-kereskedése. Ide átkulccsal hatolt be a betörő, elvitt sok ruhaneműt és egy láda narancsot, mintegy hétezer lei értékben. Hajnal felé, feltehetőleg, ugyanez a betörő Maidinek Oszkár kereskedő nyárikonyháját törte fel és minden megfoghatóat összecsomagolt. A lopott holmikat azonban nem sikerült elszállítania, mert a tulajdonos észrevette és a tettes elmenekült. A csendőrség arra következtet az apró részletességgel végrehajtott betörésekből, hogy azokat csak a körülményekkel ismerős egyén követhette el. Ilyen irányban folyik a nyomozás. — Időközben újabb betörést követtek el ugyancsak Gyimesbükkön Kulcsár György (mondó) gazdálkodó lakásában is. Itt sikerült elfogni a tetteseket — Bartis Károly, Bartis Péter Istváné és Tripón Dionisie munkanélküliek emelvényében. A csendőrség véleménye szerint a többi betörés lopást is, a Tripón vezérése alatt alakult banda követte el.

MÁRAMAROSSZIGETEN ÁRDRÁGITÓK ÜZÉRKEDNEK A TŰZIFÁVAL. Saját tud. Máramarosszigeten több árdrágító a város határában megvásárolja a falusiaktól az eladásra behozott tűzifát és azt magas részesedéssel adják el a városi lakosságnak. Az árdrágító ügynökök üzérkedésére felhívták az illetékes hatóságok figyelmét.

Temetés. András Istvánné szül. Soltész Mária Nagyváradon meghalt. Temetése hétfőn délután volt. (Erdélyi „Concordia“.)

278.032.000 lei

EZT A MESEBELI ÖSSZEGET AZ
ÁLLAMI SORSJÁTÉK
JÁTÉKOSAI KÖZÖTT
JUNIUS 15.-ÉN
osztja szét, a 19. sorsjáték IV. osztályának a húzása alkalmával.

Ne mulassza el az alkalmat és vegyen részt ezen a húzáson, amely megadja Önnek a lehetőséget, hogy egy pillanat alatt

MILLIOMOS LEHESSEN

Ha nem volt eddig sorsjegye, kérjen felvilágosítást kedvelt sorsjegyárusától, milyen feltételek mellett vehet részt a IV. osztály húzásán.

Dr Velvárt Imre öngyilkossága. Nagyvárad. Saját tudósítónktól. Vasárnap délután megdöbbentő öngyilkosság történt a városban. Dr Velvárt Imre nagyváradai textilgyáros, ismert sportember, Gavra-utcai lakásának padlásán felakasztotta magát. Tettét hozzátartozói vették észre, de mire a kötélről levágták és orvost hívtak, már halott volt. Dr Velvárt Imre nemrég vesztette el tragikus körülmények között fiatal feleségét és felesége utáni bánatában azóta már egyszer öngyilkossági kísérletet követett el. Luminalal megmérgezte magát és csak a gyors orvosi beavatkozás mentette meg a haláltól. Az öngyilkos bucsulevelet hagyott hátra, melyben megírja, hogy tettét felesége utáni bánatában követei el. A rendőrségi vizsgálat után a hatóságok megadták a temetési engedélyt és dr Velvárt Imre holttestét elszállították a Rulikovszky temető halottsházába. A fiatal, ismeretnevű sportember tette városzerte nagy részvételt keltett.

SZARVASZON MEG MOST IS VÁMVIZSGÁLAT ALÁ VESZIK AZ AUTÓBUSZOK UTASAIT. Máramarossziget. Saját tud. Annak ellenére, hogy egész Máramarossziget magyarországi határán a legszigorubb határzár van, Szarvaszon a határőrség több esetben az autóbuszon utazók bőröndjeit vámvizsgálat alá veszi, hogy nincs-e bennük csempészár.

Pályázati hirdetés. A zilahi (Szilágy megye) református Wesselényi-kollégium előjárósága az 1939-40. évre pályázatot hirdet a következő helyettes tanári állásokra: 1. fizika-kémia, 2. román, 3. magyar, 4. latin, 5. francia, 6. német, 7. történelem, 8. földrajz, 9. filozofia, 10. természetrajz, 11. matematika, 12. rajz-szépíró. kézimunka tanszékekre. Pályázati határidő: 1939. június 20.

Részegen hadakozva békés embert kését meg egy gazdálkodó. Csíksereda. Saját tud. Lungu Ioan gyergyóbékási gazdálkodó egyik este több társával iddoggált a községi kocsmában és megreszegedett. Ittas állapotban belékölt az asztaltársai, akikre kést fogott. Társai elmenekültek, azonban a megvadult Lungu dühét már nem lehetett megfékezni: a hozzá legközelebb álló társaság egyik tagjára vetette magát és súlyosan összeszurkálta. Pantiru Ioan, az áldozat, életveszélyes sérülésekkel maradt a helyszínen, míg Lungu elmenekült, azonban a csendőrségnek később sikerült letartóztatnia.

Végetért a tordai bérkocsi-sztrájk. Saját tud. Megemlékeztünk a tordai bérkocsi vezető sztrájkjáról, melynek kényszerű oka az iparuk gyakorlásának a CFR utmonopolium miatti korlátozása volt. A forgalmat leállított bérkocsi vezető panaszos emlékirattal fordultak a kormányhoz utján a kormányhoz, ahonnan ügyükben kedvező döntés jött, oly értelemben, hogy a közlekedési és munkaügyi miniszter engedélyt adott a tordai bérkocsi tulajdonosoknak arra, hogy ez év október 1-ig a személy-fuvarozást nemcsak Kolozsvárra, hanem minden más olyan utvonalon is gyakorolhatják, melyeken CFR társaságok közlekednek. E négy hónap alatt végleges megoldást és rendezést fog nyerni a forgalom statisztikai tanulmánya alapján a tordai és tordamegyei bérkocsi ipar gyakorlása is. E döntés alapján a tordai bérkocsi vezetők beszüntették a sztrájkot és ismét forgalomba álltak.

Csikmegyei apró hírek. Csíksereda. Saját tud. Both János 51 éves csikmadarasi gazdálkodó csúre szarufájára felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen. — Nagy Bálint és Balázs, csikmindszenti testvérek birtok miatt pereltek és ennek következtében ellenséges viszonyban éltek egymással. Az egyik találkozásánál aztán Nagy Balázs ittas fővel tizenkét késszurkálással megsebesítette testvérét és testvére feleségét is. A sebesülteket kórházba szállították, — állapotuk súlyos. Nagy Balázs ellen eljárás indult. — Az itteni internálótáborba a napokban szállították be Mihaescu Stefan mérnököt, volt képviselőt, aki az állambiztonsági hivatal jelentése szerint, a választókat a szavazástól való tartózkodásra iiggatta. — Mezei József gyergyóbékási lakos panaszt tett a csendőrségnek, hogy őt Haralamb Copatiu nemzetisége miatt gyalázta és megverte. Eljárás indult az ügyben. — Csíksereda városban annyira elszaporodtak a patkányok, hogy a kamrákban és pincékben már nincs biztonságban semmiféle élelmiszer, sőt az ólakban a majorság és aprójószág sem. A város polgármesteri hivatala most Constanta mintájára, hatóság uton kíván beavatkozni a patkányirtásba.

Felvételi vizsga a zilahi református Wesselényi fiu-liceumban. Az I. osztályba való beiratáshoz előírt felvételi vizsgálatot június 23-án tartják. A jelentkezők bemutatandó okmányok: Születési-anyakönyvi kivonat, keresztlevél, elemi iskolai bizonyítvány a revizorátus által láttamozva, állampolgársági és újraoltási bizonyítvány. Felvételi vizsga lesz még szeptember első napjaiban is. A liceumról és internátusról megkeresésre szívesen szolgálnak felvilágosítással az igazgatóság.

Zürichi zárlat. Párizs 11.74, London 20.75, Newyork 443, Brüsszel 75.75, Milánó 23.30, Amsterdam 236, Berlin 177.75, Szófia 540, Prága 15.12 fél, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Felemelték a vízvezeték vízének árát Tordán. Saját tud. A tordai városi tanács a városi vízmű költségvetési egyensúlya érdekében április 1-től kezdve a vízvezeteki víz köbméterenkénti árát 10 leiről 12 leire s a vizóra díjat havi 20 leiről 35 leire emelte fel. Egyidejűleg az összes lakóházakat vízórakkal szerelik fel.

Öngyilkosság Temesváron. Temesvárról jelentik: Feledi Endre a Marmorosch-bank volt tisztviselője, aki jelenleg a zombolyai kalapgyár alkalmazásában állott, szombaton délután temesvári lakásán, öngyilkosságot követett el: revolverrel föbelőtte magát és meghalt. Az öngyilkos férfi bucsulevelet nem hagyott hátra és öngyilkosságának oka ismeretlen. Az öngyilkos Feledi Endrénak dr Waldmann Béla nagyváradai szemorvos, nagybátyja volt.

Arcul ütötték, egyik fülére megsüketült. Csíksereda. Saját tudósítónktól. Jakab József csikdánfalvi lakos és Karda Péter odaváló vasutas között régi haragos viszony állott fenn, bizonyos birtoktulajdonjog körül keletkezett viszálykodásból. Egy alkalommal Karda és Jakab az utcán találkoztak. Szóváltás keletkezett közöttük, melynek hevében Karda arculütötte Jakabot, úgy hogy egyik fülére megsüketült. A törvényszék Kardát hathavi elzárásra, ezer lej pénzbüntetésre és ötezer lej kártérítésre ítélte. Tekintve Karda köztisztviselői minőségét, a bíróság az ítélet végrehajtását, kivéve az ötezer lej kártérítést, három évre felfüggesztette.

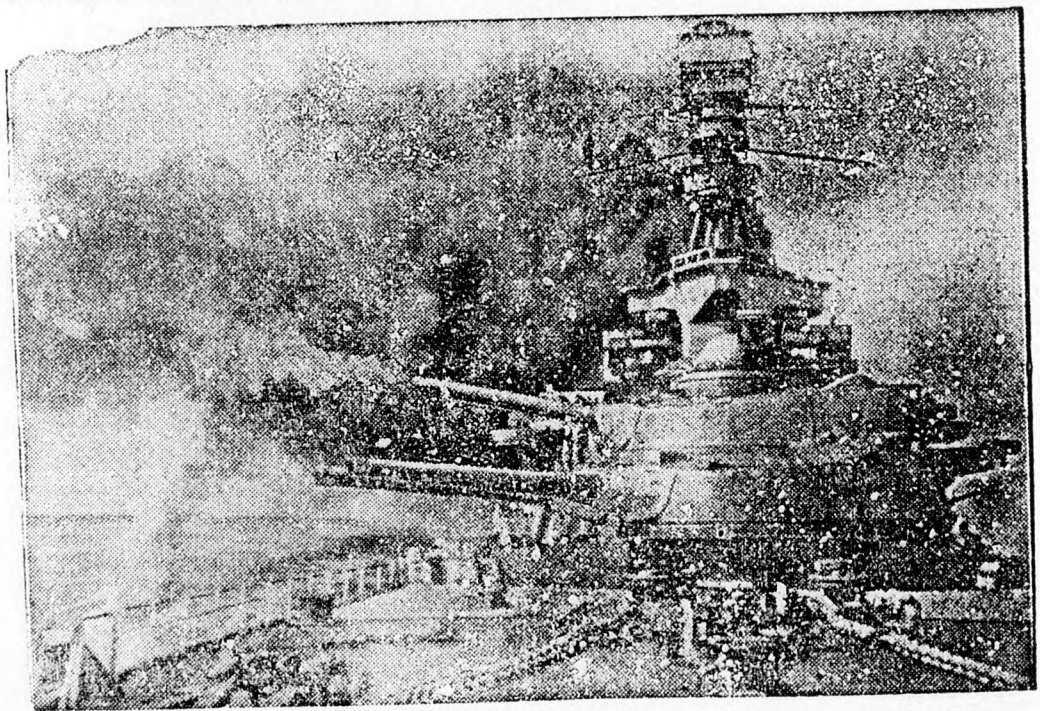
Autókamion és bicikli sulyos karambolja Nagyváradon. Súlyos és könnyen vezetéseké válható autó-elgázolás történt szombat délután 6 órakor a velencei sorompón túl lévő Április 20-utcaban. Robitsek István 17 éves váradai fiatalember, Robitsek Károly bórkereskedő fia, aki az Áprisi 20-utcaban lévő Ito textilyárban dolgozik, biciklivel igyekezett a város felé. Eddig még meg nem állapított körülmények között egy teherkamion hátulról elütötte a biciklivel haladó Robitsek Istvánt, aki az autókamion kerekéi alá került. Az első pillanatban úgy látszott, hogy Robitsek István csak könnyebb zúzódásokat szenvedett, bevitték az Április 20-utcaban lévő felektárgyár udvarára, ahol lemosták róla a vért, majd beszállították a Zsidó Kórházba. Az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy Robitsek István jobb alsó karja eltört. Később az orvosi vizsgálat megállapította, a medencecsont is eltört és hogy Robitsek István sérülései sokkal súlyosabbak, mint az első percekben maguk az orvosok is gondolták volna. Nemcsak az egyik karja tört el, hanem medence-csonttörést is szenvedett. Robitsek István állapota igen súlyos, de nem életveszélyes és remény van rá, hogy rövid időn belül teljesen felépül. A kórház ma tesz jelentést a rendőrségnek az autó-elgázolásról, melynek ügyében azután megindul a hivatalos vizsgálat.

Temetés. Özv. Gáll Józsefné szül. Köteles Sarolta 92 éves korában meghalt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz Nagyváradon a Havassy-kápolnából. (Erdélyi „Concordia“.)

*** A nagyváradai Szent Orsolya zárda 8 (nyolc) osztályu liceumban,** mely nyilvánossági joggal bír és román tannyelvű, a felvételi vizsgálatok az I-6-os osztályra június 22. és 23-án tartanak. A szükséges iratokat június 21-éig kell beadni az igazgatósághoz.

ANYÁK NAPJA AZ IMMACULÁTA INTÉZET ÓVODÁJÁBAN. Nagyvárad. Saját tud. Az Immaculata intézet óvodájának növendékei bensőséges keretek között tartották meg az anyák napját. A parányi csöppségek hófehér ruhában sorakoztak fel az óvoda nagytermében, ahol a szülők és érdeklődők rendkívül nagy számban jelentek meg. A himnusz elnéklése után Paula főnöknő, az intézet kormányzója mondott melegszerű és szívhez szóló üdvözlő beszédet, amelyben megemlékezett az anyai hivatásról és színes szavakkal méltatta az ünnepség jelentőségét. Ezután szavakat adtak elő: Péter Jancsi, Kador Jóska, Kirchler Mária, Szabó Ilonka I. és Szabó Ilonka II. Közben több énekszámot adott elő az óvodisták énekpara. Majd rendkívül bájos jelenet következett, melyben szerepeltek: Koszta Márta, Kiss Ilonka, Szabó Ilonka, Tóth Magdus, Dénes Éva és Nagy Éva. Ezután hatóságos táncszámokat mutattak be az óvodisták. Szavalt még Thalmayer Oskár, Paszpan Pista, Szabó Ilona, Juhász Györgyike, Terczán Györgyike, Nagy Karesi és Mogyossy Sanyi. Úgyesen és finoman hegedült Patkó Pista. A kedves és caládias ünnepség Leonida nővér igazgatózó zárószavaival ért véget. Az egyes számokat Leonida és Goncia nővér tanították be. Zongorán kísérte Izsák Ilonka.

Szülők napja a nagyváradai Szent Vince-intézetben. Saját tud. A Szent Vince intézet elemi iskolás növendékei kedves ünnepséggel ülték meg vasárnap délután a „szülők-napját“. Az ünnepélyre zsufozásig megtöltötte a közönség az intézet dísztermét. Gampe Károly, az intézet lelkes vezetője mondott melegszerű megnyitóbeszédet, hangszorozva a nap jelentőségét. Ezután kezdetét vette a műsor, amelynek keretében András Kató az édesapákat, míg Osváth Erzsébet az édesanyákat üdvözölte. Nemes Gusztáv, Podolcsák Ági, Szabó Ilona, Ráthonyi Évi alkalmi verseket szavaltak ügyes rátermettséggel. A tökéletesen betanított szavalókörös és kis énekar kedvesebb-nél-kevesebb számokat adott elő, majd meglepő ügyességgel a „Tündér csókja“ című alkalmi szindarabot adták elő. Kedvesen szerepeltek a szindarabban: Ajtay Csöpi, Szántai Nusi, Borbély Duci, Varga Nóri, Boronkai Évi, Baranyi Ági, Antal Ági, Bredán Évi, László Lenke, Balog Erzsébet, Zathureczky György, Ercesey Gabi, Szántai Ica, Teleki Ica, Surányi Évi, Péntes Nelli, Ercesey Ági, Sári Erzsébet, Milye Ibi, Sztankovics Juci, Menárszki Mimi, Madas Nelli, Kovács Magda, Varga Jutka, Kovács Ica és Boros Gizi. A táncszámokat Mányoki Ica táncitanárnő tanította be. Tréfás gyermekzenekar játszott ezután általános derűltség közepett egy szinfóniát. A zenekarnak Ajtay Csöpi, Impon Irén, Surányi Éva, Podolcsák Ági, Teleki Ica, Ercesey Gabi, László Lenke és László Gyurka voltak a tagjai. Zongorán kísért Soltes Lili. A műsor utolsó száma a királyhimnusz volt. Befejező beszédet Kunecz József váradolási segédlelkész mondott a plébános nevében. Kérte a gyermekeket, hogy azt a fogadalmat, amit most tettek, egész életükben tartsák meg, majd a szülőkhez fordulva, kifejtette, hogy ebből a szép ünnepélyből is láthatják az iskola, a nevelés nagy fontosságát, mert itt nemcsak a száraz tudást öntik a gyermekekbe, hanem szívüket, lelküket is gondozzák. Az ünnepély végén a gyermekek kedves ajándékokkal, virággal, magukkészítette kézimunkákkal lepték meg édesanyjukat és édesapjukat.

Az angol hajóhad lőgyakorlatai. A *Repulse* nevű úszó erőd 15 centiméteres ágyú sortűzet adnak.

SPORT

Kapuzárás az A) ligában

A Kinizsi, Gloria és a Tricolor kiestek az első osztályból

Legyőzte a Ripensia a Kinizsit és ez megpecsételte a többszörös országos bajnokságot sorsát. Bravuros győzelemmel menekült meg a Rapid FC és a Victoria a veszélyes zónából

Vasárnap játszották a Nemzeti Bajnokság A) ligájában az utolsó fordulót. A bajnokság sorsa már régen eldőlt, a Venus behozhatatlanul vezetett, de annál elkeseredettebb küzdelem alakult ki a kiesési zónában. Már három héttel ezelőtt szinte biztos volt, hogy a Gloria és a Tricolor nem kerülheti el sorsát, de a harmadik kieső kérdése mindvégig nyílt volt. Az utolsó forduló hozott csak döntést. A Ripensia lehengerelte a Kinizsit, a kolozsvári Victoria pedig otthonában győzte le a Sportul Studentesc együttesét. A Kinizsinek és a Studentescnek egyformán 19-19 pontja van s így a két csapat egymásközött elért eredménye dönt. Mivel az összesített eredményben a diáks csapat jobban áll, a Kinizsi a harmadik kieső. Az utolsó forduló eseménye még a Rapid FC biztos győzelme a bajnok Venus felett.

Az eredmények részletei a következők:

RIPENSIA—KINIZSI 7:3 (2:1)

Temesvár, 5000 néző. Vezette Pálffy. Az utolsó hetekben gyalázatosan szereplő Ripensia valószínűleg lehengerelte a Kinizsit. 2. p. Thirjung a Kinizsi vezető gólját lövi. A 22. p-ben Dobay egyenlít, a 42. p-ben Marcu újabb gólt lő, 2:1. Szünet után a gólok sorrendje: 6. p.: Zsikov 3:1. 11. Marcu 4:1, 16. p. Dobay 5:1, 18. Bajusz 5:2, 19. p. Malta 5:3, 22. p. Marcu 6:3 és Marcu 7:3.

AMTE—JUVENTUS 4:0 (2:0)

București, 6000 néző. Vezette dr. Morár. Megérdemelt szép győzelem.

VICTORIA—STUDENTESCC 4:2 (2:0)

București, 6000 néző. Vezette Vartelomeo. A Victoria ragyogóan játszott és megérdemelten győzött, miáltal megmenekült a kieséstől. 13. p. Pop IV., 22. p. Cociuban II. révén 2:0-ra vezet a Gloria. Szünet után Grecu javít, de Pop, majd újra a kis Cociuban bebiztosítják a győzelmet.

4:2. Ezt a meccset félnégykor kezdték, az AMTE—Juventus mérkőzés előtt.

TRICOLOR—KÁRPÁT FC 4:0 (2:0)

Ploesti, 2000 néző. Vezette Costel Radulescu. A Tricolor nagyszerűen játszott és lehengerelte a nagybányaiakat. Kovács I. 3 gólt lőtt, Kovács II. egyet.

UDR—GLORIA 2:1 (2:1)

Arad, 2000 néző. Vezette Petrescu. A Gloria nem érdemelte meg a vereséget, támadott, állandóan fölényben volt, csak éppen gólt nem tudott rúgni. Pacurar és Negro révén az UDR vezet 2:0-ra, Mercea javít. Szünet után nyomasztó Glória fölény, az UDR jól védekezik.

RAPID FC—VENUS 4:1 (2:1)

București, ezombaton, 10.000 néző. Az első féldőben gyilkosíramu, nagy csata. A Rapid szégyenletes formában játszik. A Venus oroszlánmódrára küzd, de a Rapid joggal a megérdemelten nyeri a meccset. A gólokat Barátki 2, Auer és Bogdan, illetve Orza lőtték.

B. ligában:

Nagyvárad: TMAC—NAC 2:0 (0:0). — Török—Mures 3:1 (2:0).

Braila: Dacia Unirea—Prahova 1:0 (0:0).

București: Unirea Tricolor—AS Constanta 1:1 (1:1). — Turda—Mociornita 3:1 (1:0). — Luce—rearul—Franco Romania 3:3 (2:2).

Ligabajnokságért:

Temesvár: Electrica—Meseriasi (Perjámos) 9:0 (4:0).

Resica: RMTE—Lonea FC 5:2 (3:1).

Kerületi bajnokságért:

Arad: Egyetértés—Crisana 1:0 (1:). — Tricolor—Unirea 3:1 (2:1). — Transilvania 4:1 (2:1).

Barátságos mérkőzések:

Temesvár: Kadima—CFR 1:1 (1:0). — Politechnic—Patria 3:1 (1:1).

Olaszország—Jugoszlávia 2:1 (1:0)

Biztosan nyertek az olaszok. — A mérkőzés végére nagyon eldurvult a játék, összeverekedtek a játékosok és majdnem botrányba fulladt a mérkőzés

Belgrádból jelentik: Zsúfolt ház, több mint 30 ezer néző fogadja a pályára lépő csapatokat. Langenus játékevezető sípjelére felállnak a csapatok:

Olaszország: Oliveri — Foni, Rava — Depetrini, Andreolo, Locatelli — Biavati, Perazzolo, Piola, Meazza, Colaussi.

Jugoszlávia: Lovrics — Pozsega, Lechner — Glisovics, Vujadinovics, Vujadinovics, Petrovics, Motosics II. Perlics.

A jugoszlávok támadnak először. A 4. percben szöglet a jugoszlávok ellen, ebből Meazza fölé lő. Változatos a játék. A 41. percben villámgyors olasz akció gólt hoz: Depetrini Perazzolonak adja a labdát, ez kiteszi Piolát, aki elérkezik a 16-osra, írtó bombát ereszt még, amely az alsó sarokba vágódik védhetetlenül. 1:0-ra vezetnek az olaszok.

Fordulás után az olaszok rettenetes iramot diktálnak. A három előretolt csatár, Biavati, Piola és Colaussi egyik veszedelmes támadást a másik után vezet. A két harmonikázó összekötő jobbnál jobb labdákkal „eteti” a három csatárt. A 17. percben Piola kiadásával Biavati megszökik, beemeli a labdát és a nagyszerűen érkező Colaussi kapásból vágja a hálóba a labdát. Ezt sem védhette a jugoszláv kapus. (2:0). Az olaszok szemmel láthatólag lefekeznek. A 21. percben Perlics szög-

letet rug, ebből nagy kavardás támadt az olasz kapunál és Glisovics a kapuba nyomja a labdát. (2:1). Ezután inkább verekedés van pályán, mint játék. A 30. percben Manola csúnyán megrúgja Meazzat, aki elterül, három percig szünetel a játék. Innen kezdve szinte pillanatokként hol az olaszok, hol a jugoszlávok ellen ítélt szabadrúgást a játékevezető. Egyik csúnya jelenet követi a másikat. Formálisan verekednek. A közönség fűtүүл, sőt köveket dobál be a pályára. Amikor Langenus a mérkőzés végét jelzi, esendörök lepik el a pályát és csak ezek erőlyes fellépése menti meg az olasz játékosokat és a játékevezetőt a közönség bánthatmazásától.

Bírálat

Addig, amíg játék volt és nem verekedés, az olasz csapat klasszissokkal volt jobb a jugoszlávoknál. Az olaszok győzelme feltétlenül megérdemelt. A védelmük szinte kifogástalan. Jók a fedezetek is. Rengeteget dolgozik a két összekötőjük. Ha kell, ott vannak a kapujuknál is. Jól is passzolnak. Gyors a két szélsőjük és Piola is az.

A jugoszláv csapat erősen érezte a zágrábi játékosok hiányát. Legjobban Dubac játszott ezen a mérkőzésen. Lechner a legjobb fedezet. A többiek gyengén játszottak.

Beaudenom-Gerely:

Elmélkedések az Evangéliumról

A híres francia aszkétikus írónak elmélkedési sorozatából 3 kötet jelent meg eddig:

I. kötet:

Az adventi és karácsonyi időről szól.

II. kötet:

Jézus apostoli életéről ír.

III. kötet:

Az Ur imáját, hegybeszédét, Jézus apostoli szellemét, stb. dolgozza fel.

Egy-egy kötet ára kartonkötésben 200 let.

Főlényes győzelmet arattak a „nagy csapatok” Magyarországon

Budapestről jelentik: A magyar N. B. vasárnapi fordulója nem hozott meglepetést. Győztek az esélyesek. Az Újpest megtartotta két pontos előnyét és a gólarány is sokkal jobb mint a Fradié.

A forduló részletes eredményei a következők:

Ujpest—Nemzeti 4:0 (2:0).

Ferencváros—Phöbus 3:1 (3:0).

Elektromos—Bocskai 7:1 (2:0).

Hungaria—Kispest 4:2 (3:1).

Budafok—Zugló 3:1 (2:0).

Szeged—Taxisok 2:1 (0:1).

SSE—Szolnok 3:0 (1:0).

A bajnoki táblázat most így fest:

1. Ujpest	25	20	3	2	106:25	43	(7)
2. Ferencváros	25	18	5	2	109:41	41	(9)
3. Hungaria	24	17	4	3	69:30	38	(10)
4. Kispest	24	14	4	6	60:39	32	(16)
5. Szeged	23	10	6	7	48:35	26	(20)
6. Nemzeti	24	9	7	8	47:47	52	(23)
7. Phöbus	24	9	6	9	57:57	24	(24)
8. Szolnok	25	10	3	12	43:56	23	(27)
9. Budafok	23	8	6	9	38:47	22	(24)
10. Elektromos	24	6	6	12	39:49	18	(30)
11. Taxisok	24	5	6	13	56:67	16	(32)
12. Bocskai	24	4	5	15	29:65	13	(35)
13. Zugló	24	2	5	17	27:86	9	(39)
14. SSE	25	3	2	20	28:112	8	(42)

Apcáhi hirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

butorozott szoba, egy pianino eladó vagy bérebeadó. Nagyvárad, Duca-utca 11. szám.

Egyszobás,

konyhás, szuterines lakás villannyal és vízvezetékkel azonnal kiadó. Nagyvárad, Strada Ciorogariu 49-a.

Utcai

2 szobás szép lakás, Julius I-re kiadó. Nagyvárad, Str. Tache Jonescu 58. szám.

Egy

utcai szoba, konyha, speiz kiadó. Nagyvárad Nicolae Zsiga-u. 50. sz.

Különféle

szavanként 3 lei

Akik

magánházat, bérházat, eladni, venni akarnak vagy bármilyen ingatlant, keresse fel Popovics irodát, Nagyvárad, Vlähuta-u. 6.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Magánház

Olasziban eladó. Ertekezni d. u. 2-4-ig. Tel. 22-98. Ügynököt díjazunk.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Fűszeres

anulónak 14 éves fiú felvétetik Jóó Lajos kereskedésében. Nagyvárad, Körös-u. 24.

Keresek

egyedülálló mindenest, aki főzni tud, gyermeket gondoz. Alkalmazás azonnal, jó fizetés. Nagyvárad, Lt. Neagoe, Str. Ojtuz 2.

Német

anyanyelvű, háztartásban jártas nő, vidékre keresek. — Csonka, Nagyvárad, Str. Láhovary 5. szám.

